

سه‌شنبه ۱۶ مرداد ۱۴۰۳
وطن امروز | شماره ۴۱۰۲

فرهنگ وهنر

اخبار

عرضه چاپ ششم «قلم سرنوشت» در کتابفروشی‌ها

کتاب «قلم سرنوشت» نوشته جعفر شهری‌یاف توسط انتشارات معین به تازگی به چاپ ششم رسیده است. این کتاب آخرین اثر زنده‌یاد شهری است که شرحی از زندگی خودش است. «قلم سرنوشت» پس از ۲۰ سال «شکر تلخ» و «گزنه» که به شرح دوره کودکی و نوجوانی اختصاص دارد به نگارش درآمده و به دوره میانسالی شهری‌یاف می‌پردازد. این اثر زندگی مرحوم شهری و زندگی و مصایبی است که با آنها دست به‌گریبان بوده است.

جعفر شهری‌یاف متولد ۱۲۹۳ در عودلاجان تهران و در گذشت ۶ آذر ۱۳۷۸ در تهران، از نویسندگان ایرانی و پژوهشگر تاریخ همگاری بود. شهری در ۲ مجموعه طهران قدیم (۵ جلد) و تاریخ اجتماعی تهران در قرن سیزدهم (۶ جلد)، حال و هوای تاریخی تهران را با جزئیاتش بیان می‌کند. دیگر اثر او، نقد و نمک، مجموعه‌ای از اصطلاحات اصلی تهرانی با توضیحات و پیشینه‌است. چاپ ششم این کتاب با ۵۸۰ صفحه عرضه شده است.

انتشار فراخوان تدوین دانشنامه دفاع مقدس تهران

مدیر آموزش و پژوهش موزه ملی انقلاب اسلامی و دفاع مقدس با انتشار فراخوانی از دانشگاهیان، فرهیختگان و پژوهشگران برای همکاری علمی و مطالعاتی در تدوین دانشنامه دفاع مقدس استان تهران دعوت کرد. مهدیه طایفه‌رستمی گفت: به مناسبت چهل‌وچهارمین سالگرد دفاع مقدس، فراخوانی برای تدوین دانشنامه دفاع مقدس استان تهران منتشر و از دانشگاهیان، فرهیختگان و پژوهشگران برای همکاری علمی و مطالعاتی در این زمینه دعوت کردیم. وی همچنین درباره محورهای مطالعاتی دانشنامه دفاع مقدس تهران نیز گفت: پژوهش‌های مرتبط با شهدا و اشخاص، پژوهش‌های مرتبط با جغرافیا (شهرها، روستاها، مناطق و...) و یگان‌های نظامی (سپاه، لشکر، تیپ گردان، و...) در حوزه دفاع مقدس، پژوهش‌های مرتبط با حوزه فرهنگی و سیاسی اجتماعی شامل، کتاب، فیلم، نمایشنامه، تئاتر، نشریات، اماکن مذهبی، مسجد، حسینیه، مصی، امام‌زاده‌ها و... می‌شود.

در خواست پروانه ساخت اسپین آف «خراجی‌ها» توسط مسعود ده‌نمکی

مسعود ده‌نمکی که پیش از این ۳ قسمت از سینمایی «خراجی‌ها» را ساخته است، اکنون پس از ۱۴ سال برای ساخت اسپین‌آف (فصل چهارم) آن درخواست پروانه ساخت داده است. اکبر عبیدی، امین حیایی، کلمبیز دبریزا، محمدرضاشریعی‌نیا، کاظم‌مادرسالی، منوچهر آذر، فرخالدین صدیق شریف، علی اوسینوند، ارژنگ امیرفضلی، نگار فروزنده، نبوشا ضیعی، شهره لریستانی، جواد هاشمی، قاسم زارع، عبدالرزاق اکبری، مریلا زارعی، سیند امیرسلیمانی و سیروس کهوری‌نژاد از جمله بازیگرانی هستند که در ۳ قسمت «خراجی‌ها» ایفا نقش کرده‌اند. قسمت‌های پیشین «خراجی‌ها» در دوره خود پرمخاطب‌ترین فیلم سال بود و «خراجی‌ها ۲» پرمخاطب‌ترین فیلم دهه ۸۰ شد. «خراجی‌ها» به روایت داستان زندگی مجید سوزوکی (یکی از ارادل جنوب شهر) می‌پردازد که عاشق دختری یکی از معتمدان محل است و برای به دست آوردن موافقت پدر او با ازدواج آنها عازم جبهه شده و سرانجام به شهادت می‌رسد. در ادامه نیز اتفاقی‌هایی را که برای گروه دوستان و هم‌زمان او می‌افتد روایت می‌کند. «خراجی‌ها» نخستین فیلم میلیاردری شد که سقف فروش ریلی فیلم‌ها را جا به‌جا کرد.

فراخوانی برای نقش زدن بر دیوارهای تهران

گالری «ترانه باران» درباره اجرای نقاشی‌های دیواری از هنرمندان دعوت به همکاری کرده و بر همین اساس اعلام کرده است: «این موزه - گالری در پی اجرای طرح‌های توسعه‌ای و ترویجی با اهداف کارهای خلاقانه خود در سطح شهر و کشور قصد اجرای پروژه‌ای شهری در راستای مسوولیت فرهنگی و اجتماعی خود دارد.» این فراخوان همکاری برای اجرای نقاشی‌های دیواری در تابستان ۱۴۰۳ منتشر شده است و در فرآیند اجرا، جداره‌ها از سوی نگارخانه معرفی شده و هنرمندان مجری طرح پیشنهادی خواهد بود. موضوع طرح‌های اجرایی قرار است با بهره‌گیری از نشان و نمادهای هنرهای ایرانی و اسلامی و با امکان به‌کارگیری خطوط ایرانی - اسلامی انتخاب شود. به این ترتیب این نگارخانه از هنرمندان دارای تجربه در اجرای نقاشی دیواری، فعال در حوزه گرافیتی، دارای توانایی تلفیق و ترکیب فضای سنتی و مدرن و آماده برای انجام کار گروهی، دعوت به همکاری کرده است.

آغاز دوره آموزشی شعر «آفتابگردان‌ها»

یازدهمین دوره آموزشی شعر جوان کشور با عنوان «آفتابگردان‌ها» از امروز ۱۶ مرداد در تهران فعالیت خود را آغاز می‌کند. نخستین اردوی آموزشی دوره یازدهم آفتابگردان‌ها با حضور ۸۳ شاعر جوان که پس از گذراندن ۲ مرحله ازبایاتی آغاز و مصاحبه، از استان‌های مختلف کشور به این دوره راه یافته‌اند. از سه‌شنبه ۱۶ تا جمعه ۱۹ مرداد، به مدت ۴ روز در فرهنگسرای انقلاب اسلامی تهران برگزار می‌شود. در این دوره آموزشی شاعرانی چون ناصر فیض، علی محمد مؤذنب، مرتضی امیری‌اسفندقه، میلاد عرفان‌پور، محمدهدی سباز، علی داوودی، سید وحید سمغانی، امین اردستانی، نغمه مستشارنظامی و افسانه غیاثوند به تدریس و نقد آثار شاعران و پردازند و شاعران دیگری چون یوسفعلی میرشاک، علیرضا قزوه، زهیر توکلی، سعید حادادیان، سجاد سامانی، حسین زحمتکش، مجتبی حاذق و... نیز در شب شعرهایی که طی برنامه‌های این اردو برگزار می‌شود، حضور خواهند داشت. شاعران عضو این دوره به مدت یک سال، به صورت رایگان از ۳ اردوی آموزشی با حضور استادان برجسته، نقد حضوری، مکتوب و تلفنی آثار خود و سیر مطالعاتی مفید آموزش شعر بهره‌مند خواهند شد.

حضرت امام صادق (ع)

کسی که دوست دارد بداند نمازش قبول شده یا نه باید ببندد آیا نمازش او را از زشتی‌ها و پلایکی‌ها دور کرده است یا خیر. به همان اندازه که دور کرده، قبول شده است.

روزنامه سیاسی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی

صاحب‌امتیاز و مدیرمسئول: محمد آخوندی
مدیرعامل: رضا شکیبایی
سرمدین: سید عابدین نورالدینی

نشانی: خیابان انقلاب اسلامی، بین حافظ و خیابان ولیعصر (عج)، کوچه سعید، پلاک ۹
روابط عمومی: ۶۶۴۱۳۷۹۲ تلفن: ۶۶۴۱۳۷۹۲، ۶۶۴۱۳۷۹۳
پایمارسان: vatanemrooz@vatanemrooz.ir
چاپ: موسسه جام‌جم برتر برنا توزیع: نشر گستر امروز: ۶۱۹۳۳۰۰

نگاهی به فیلم «پول و پارتی» به کارگردانی سعید سهیلی که این روزها در حال اکران است

فیلم‌فارسی تمام‌عیار

گروه فرهنگ وهنر: سعید سهیلی، کارگردان قدیمی سینمای ایران بعد از سال‌ها با فیلم «پول و پارتی» به سینماها بازگشته است تا تجربه جذب موفق مخاطب در اکران فیلم‌های «گشت ارشاد» را تکرار کند. اکران این فیلم از ۳ مرداد در سینماها آغاز و همان‌طور که پیش‌بینی می‌شد با استقبال مخاطبان تا انتهای کار روبه‌رو شده است. این کمدی عاشقانه، با حضور بازیگران مخاطب‌پسند توانسته در ۲ هفته ابتدای اکران با بیش از ۴۰۰ هزار بیننده به فروشی معادل ۲۳ میلیارد تومان دست یابد.

سهیلی که پیش‌تر با ساخت فیلم‌هایی چون «شب‌برهنه»، «کل‌اشیت‌کف»، «گشت ارشاد» و «گشت ۲» به شهرت رسیده بود، در «پول و پارتی» نیز با رویکردی مشابه سراغ ساخت یک کمدی اجتماعی رفته است.

اولین برداشتی که از فیلم پس از اتمام آن و خروج از سالن سینما به ذهن می‌آید این است که یک فیلم‌فارسی تمام‌عیار است اما همه چیز به اینجا ختم نمی‌شود و باید گفت «پول و پارتی» حتی از آن دست فیلم‌هایی که به عنوان فیلم‌فارسی می‌شناسیم، یک پله بالاتر است، چرا که از برخی ویژگی‌هایی آنها در این فیلم اثری نیست. فیلم، داستان سبزی از طبقه پایین جامعه است که می‌خواهد با کلاهبرداری از یک خانواده بالاشهری، رویای خود و خانواده خود را به واقعیت تبدیل کند و به همین خاطر با تمام اعضای خانواده وارد عمل می‌شود تا نقشه خود را عملی کند اما در ادامه داستان اتفاقاتی می‌افتد که این موضوع اهمیت خود را از دست می‌دهد.

اگر سن‌تان به دوره فیلم‌فارسی‌ها قد بدهد یا پیگیر حرف‌های سینما باشید، با فیلم‌هایی که از آنها به عنوان فیلم‌فارسی یاد می‌شود، آشنایی دارید؛ فیلم‌هایی که داستان آنها معمولاً در میان اقشار پایین می‌گذرد و عشق میان پسر فقیر و دختر پولدار را را روایت می‌کند. شخصیت اصلی یا قهرمان فیلم، پسری لوتی مسلک است که هوای همه را دارد. از سویی پای ثابت تمام فیلم‌فارسی‌ها خواندن ترانه در میانه فیلم بود. حال اگر فیلم «پول و پارتی» را نیز حتی با نگاهی گذرا بررسی کنیم، مشخص است قصد کارگردان چیزی بیش‌تر از سرگشته شدن با ساختن یک فیلم‌فارسی نبوده است.

با نگاه به همین خلاصه داستان مشخص است داستان فیلم از یک کلیشه‌نخنما استفاده کرده است تا بتواند شوخی‌های خود را روایت کند. از سویی در حالی که در اینگونه فیلم‌ها همواره یکی از ویژگی‌ها این است

که کاراکتر پسر فیلم شخصیتی لوتی‌مسلک، مردم‌دور و... به تصویر کشیده می‌شود اما شخصیت «شاهد» با بازی ساعد سهیلی، نشانی از آن شخصیت‌ها را ندارد. همچنین اسم شخصیت‌های فرعی فیلم مثل پری، ملی آمریکایی، لشکر کوسه و... نیز با چنین دیدی انتخاب شده است که بیش از پیش به زنده کردن یاد فیلم‌فارسی‌های پیش از انقلاب است که در تقلید، شاگرد خوبی بوده و ما در آن اصلی‌ترین مشخصه فیلم‌فارسی‌های پیش از انقلاب، یعنی خواندن ترانه آن هم به بی‌ربط‌ترین شکل ممکن را شاهد هستیم. شاید تنها تفاوت این فیلم با نمونه‌هایی را که از آنها تقلید کرده توان در این دانست که پیش از انقلاب از خواننده‌های زن استفاده می‌شد، البته «پول و پارتی» حتی بر این مشکل هم فائق آمده و با بازیخیز ترانه‌ای قدیمی از یک خواننده زن پیش از انقلاب، کار را در آورده است؛ اما از حق نباید گذشت که سهیلی در «پول و پارتی» در طول فیلم و پایان خیلی عجیب فیلم، نتیجه‌ای نو گرفته است که شخصیت «دنیا» (پردیس احمدیه) آن را بیان می‌کند: اینجا همه فقیر هستند فقط بعضی‌ها فقیر مار کتکارند!

شاید عجیب‌ترین کاراکتر فیلم «پول و پارتی»، شخصیت «عمران» (دارپوش فرهنگ) باشد که پیش از اینکه در فیلم او را ببینیم، اسمش را می‌شنویم که به عنوان رقیب عشقی شاهد معرفی می‌شود و در پایان فیلم نقش مهمی دارد. عجیب بودن این کاراکتر از این بابت است که او نفر اول قاچاق مواد مخدر ایران معرفی می‌شود که چند سال است زندانی شده و الان پس از آزادی، می‌خواهد با

تفاهمنامه همکاری نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور و بنیاد بین‌المللی صحیفه سجاد امضا شد

نهادهای سبزی فرهنگ صحیفه سجادیه در جامعه

و صلاحیت مخاطبان؛ طراحی نظام ارزش‌گذاری و طبقه‌بندی محصولات علمی، پژوهشی، فرهنگی و رسانه‌ای؛ برنامه‌ریزی نظام آموزش، سازوکار سنجش و تدوین متون آموزشی بر اساس نیاز و سطوح مختلف مخاطب؛ معرفی اساتید و ترتیب دادن استفاده رایگان از ظرفیت آنها در برگزاری دوره‌های تئوریک و تفسیر صحیفه سجادیه به صورت حضوری و مجازی در کتابخانه‌های عمومی کشور و معرفی کتاب و منابع اطلاعاتی در حوزه تخصصی بنیاد به کتابخانه (تقویت منابع نهاد توسط بنیاد) از تعهدات بنیاد بین‌المللی صحیفه سجادیه در این تفاهمنامه خواهد بود. مشارکت در برگزاری مسابقات کتابخوانی، نشست‌های کتاب‌خوان، جلسات نقد و بررسی و رونمایی کتاب، همایش‌ها و جشنواره‌های مشترک علمی، اجتماعی، آموزشی و فرهنگی با هدف ترویج فرهنگ کتابخوانی، بهره‌مندی از فضاهای در اختیار طرفین جهت اجرای برنامه‌های فرهنگی، آموزشی و مهارتی؛ اطلاع‌رسانی عملکرد و فعالیت‌های مشترک، انعکاس اخبار و رویدادهای فرهنگی با تکیه بر ترویج فرهنگ کتابخوانی در رسانه‌های طرفین؛ تولید محتوای تبلیغاتی و ترویجی مشترک جهت معرفی کتاب در موضوع تفاهمنامه و ایجاد تقویت اجرایی مشترک جهت برگزاری برنامه‌های هم‌افزا و مناسبتی با بنیاد در کتابخانه‌های عمومی (سالروز میلاد امام سجاد(ع)) و روز صحیفه سجادیه) از تعهدات مشترک ۲ سازمان در این تفاهمنامه است. گفتنی است این تفاهمنامه به مدت ۳ سال معتبر است و در صورت موفقیت طرح‌ها و رضایت طرفین برای مدت مورد توافق قابل تمدید خواهد بود.

کتابخانه‌های مورد نظر «بنیاد» جهت مشارکتی شدن آنها در صورت داشتن شرایط لازم؛ برگزاری جلسات نقد و بررسی کتاب با بهره‌مندی از حضور اساتید «بنیاد» در کتابخانه‌های عمومی؛ معرفی برنامه‌های مرتبط با موضوع تفاهمنامه در فضای مجازی و وبگاه نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور؛ فراهم کردن امکان برگزاری مسابقات کتابخوانی در بستر سامانه مسابقات الکترونیک کتابخوانی نهاد و ایجاد خط مشی برای عضویت

برگزاری هجدهمین باتوق فیلم کوتاه تهران با نقد و بررسی و ۴ فیلم کوتاه در حضور کارشناسان و منتقدان سینما تکراری بودن قصه هیچ ایرادی ندارد

شد که نمی‌توانستم پاسخی برای‌شان پیدا کنم. در ادامه این برنامه البرز پورصیاد، کارگردان فیلم کوتاه «شب‌بخیر ملیکا» روی صحنه آمد و درباره اثر خود گفت: فایده از این فیلم تعدادی فیلم کوتاه ساخته بودم، در این بین یک فیلم بلند هم با نام «هست‌ساز» ساختم و سپس چند فیلم کوتاه دیگر هم ساختم. «شب‌بخیر ملیکا» کلاری از اتفاقات اطرافم بود و روایت بچه‌های طلافی بود که دیده بودم. از زمان شکل‌گیری ایده اولیه هم همین اسم را برایش مدنظر داشتم. شاهین امین گفت: فیلم یک داستان شدت تکراری دارد اما تکراری بودن یک قصه هیچ ایرادی ندارد. مگر چندر قصه غیر تکراری در عالم داریم؟ اما مهم این است که داستان تکراری را جوهری تعریف کنیم که پرکشش باشد. اشکال

این موضوع کار کنم. این را هم باید بگویم که من در جنوب تصویربرداری مستندی انجام می‌دادم که آنجا با ناخادبی صحبت کردم و در نتیجه به قصه «تهلنجی» رسیدیم. شاهین امین درباره این فیلم کوتاه گفت: در «تهلنجی» صحنه‌ها اصلا ششل و لخت نیست. در خیلی از فیلم‌ها حتی فیلم‌های بلند این لختی تصویر کسل‌کننده است اما این فیلم اینگونه نیست. این فیلم اما یک ایراد اساسی دارد و آن، این است که قصه باورپذیر نیست. ما باید در فیلم مسائلی را ببینیم که این حجم از خشونت را باور کنیم. مهارت آنجا شکل می‌گیرد که بتوانیم فضای ایجاد کنیم که مخاطب این حجم از خشونت را باور کند. من «تهلنجی» را باور نکردم در حالی که در ابتدای فیلم، خیلی خوب با آن همراه شده بودم اما بعد برایم سوالاتی ایجاد

فیلم هم از همین جا می‌آید که نمی‌تواند ما را متقاعد کند و فیلم مشکل روایت دارد. در ادامه شاهین امین در غیاب کارگردان فیلم کوتاه «نفس» درباره این فیلم گفت: «نفس» یک ایراد اساسی دارد و به نظر خیلی بی‌معنی است. سوال من از سازندگان «نفس» این است: چطور در فیلم نتیجه گرفتید مادری بچه خود را خفه کند تا یک عملیات لو نرود؟ نسل من با جنگ بزرگ شده و من نمی‌خواهم از جنگ تقدس بسازم ولی اصلاً در جنگ از این خبرها نبود. برای اینکه حماسه بسازیم نباید سراغ روایات جعلی برویم. این فیلم یک جعل به تمام معناست. امین همچنین در ادامه در غیاب کارگردان فیلم کوتاه «شکار» هم بیان کرد: این فیلم ضعیف‌هایی دارد اما با تمام ضعف‌های تکنیکی ولی می‌شود آن را قابل بحث‌ترین فیلم این جلسه دانست. خط روایی داستان در فیلم کاملا درست است اما برخلاف فیلم اول، اینجا در اجرا، کار درنیا آمده است. یک نکته باید مطرح کنم و آن این است که سادہ برگزار کردن اتفاقات و اجرای آن، فیلم را نابود می‌کند.

